

D 1/96

Skattemyndigheten i X län har i underrättelse till Kommerskollegium (KK) redogjort för vissa förhållanden som iakttagits i samband med skatterevision av ett aktiebolag. Iakttagelserna avser räkenskapsåren 1990 respektive 1991. Vald revisor i bolaget dessa år var godkände revisorn A-son. Kronofogdemyndigheten i X län har till KK inkommit med en anmälan rörande samma förhållanden.

Ärendena har överlämnats till Revisorsnämnden (RN) som den 1 juli 1995 övertog KKs ansvar för revisorsfrågor. Enligt övergångsbestämmelserna till lagen (1995:528) om revisorer skall ärendena prövas enligt äldre bestämmelser d.v.s. förordningen (1973:221) om auktorisation och godkännande av revisorer. De disciplinära påföljder som enligt 23 § nämnda förordning kan komma ifråga är varning eller upphävande.

Av de handlingar som de båda anmälande myndigheterna ingett framgår bl.a. att leasingavgifter för husvagnar och traktorer felaktigt bokförts på inventarietkontot båda räkenskapsåren. Felaktigt bokförda leasingavgifter har uppgått till drygt 220.000 kr respektive år. Vidare har balansposten byggnader, genom en rad felaktiga konteringar, kommit att redovisas med cirka 150.000 kr för högt belopp i 1990 års bokslut.

A-son har ombetts sända in all sin revisionsdokumentation för de aktuella räkenskapsåren. Dokumentationen saknar noteringar beträffande de felaktigheter som påtalats av myndigheterna. Däremot framgår att han vid revisionen iakttagit allvarliga överträdelser av skatte- och avgiftsförfattningarna. A-son har efter granskningen av såväl 1990 som 1991 års bokslut avgett skriftliga revisionsrapporter till bolagets styrelse, i vilka han påtalat att bolaget inte fullgjort sina skyldigheter avseende skatter och avgifter. Bl.a. resterade bolaget med drygt 148.000 kr i sociala avgifter för 1991, varav cirka 34.000 kr härrörde från räkenskapsåret 1990. A-son har inte i revisionsberättelsen för något av de aktuella räkenskapsåren anmärkt på bolagets överträdelser härvidlag. Av granskningsanteckningarna framgår vidare att han reagerat över att bolaget företagit låga avskrivningar av maskiner/inventarier räkenskapsåret 1990 och inga avskrivningar alls nästföljande år.

A-son har yttrat sig och lämnat följande kommentarer. De felbokföringar som skatte- respektive kronofogdemyndigheten påtalat i sina underrättelser har han inte alls observerat. A-sons förklaring är att revisionerna kom att genomföras under tidspress. Det berodde i sin tur på att han fick tillgång till räkenskapsmaterialet i ett sent skede, först efter flera påminnelser. Vid granskningen koncentrerade han sig på skatter och avgifter. Enligt A-son var skälet till att han i revisionsberättelserna inte anmärkte på de brister han konstaterat i dessa hänseenden, dels att han inte bedömde beloppen vara väsentliga, dels att offentliggörande skulle skada bolaget. A-son har vidare framhållit att då bolaget inte beaktade hans påpekanden avseende skatter och avgifter i revisionsrapporterna avsåg han sig uppdraget efter det att 1991 års revision var avslutad. Genom den anmälan han gjorde till länsstyrelsen i anledning av sin förtida avgång torde skattemyndigheten ha fått del av hans anmärkningar vilket föranlett skatterevisionen.

När det gäller avskrivningarna har A-son angett två skäl varför han, trots sina noteringar i dokumentationen, godtog bolagets redovisning. Dels att det fanns ett "betryggande övervärde i bolagets fastigheter och campinganläggningar", dels att maskiner/inventarier "kunde accepteras vara tillräckligt avskrivna" då bolaget tidigare år gjort stora avskrivningar utöver plan. "När resultatet sedan inte tillät detta accepterade jag att man under några år underlät att göra avskrivningar."

RN gör följande bedömning.

Av såväl skatte- som kronofogdemyndighetens utredningar framgår att det funnits betydande felaktigheter i bolagets redovisning, som inte alls uppmärksammats av bolagets revisor. A-sons egna uppgifter om sina granskningsinsatser ger klart uttryck för att revisionen respektive räkenskapsår haft en omfattning som avvikit från god revisionsred. I princip gäller att varje revisionsuppdrag måste organiseras på sådant sätt att kvaliteten på granskningen inte riskeras på grund av tidsbrist. Om revisionen på grund av omständigheter som ligger utanför revisorns kontroll fått en omfattning som avviker från god revisionsred skall det anges i revisionsberättelsen.

Som en konsekvens av de felaktigheter i redovisningen av maskiner/inventarier och byggnader som de båda anmälade myndigheterna uppdagat har avskrivningsunderlaget varit felaktigt. A-sons förklaringar varför han trots sina granskningsanteckningar godtagit redovisningen i denna del är i sig anmärkningsvärda. Övervärde i fastigheter och campinganläggningar kan självfallet aldrig utgöra grund för att underlåta avskrivningar av maskiner/inventarier. Vidare är det givetvis inte acceptabelt att en revisor godtar att ett företag, i strid mot bokföringslagens bestämmelser, underlåter att göra avskrivningar p.g.a. att resultatet inte "tillåter" detta.

Vad slutligen gäller överträdelse av skatte- och avgiftsförfattningarna föreskriver aktiebolagslagen (10 kap 10 § fjärde stycket) att revisor **skall** anmärka i revisionsberättelsen om han funnit att bolaget inte fullgjort sina skyldigheter i detta avseende. Vidare föreskrivs att revisionsberättelse som innehåller anmärkning av nu nämnt slag genast skall sändas in till skattemyndigheten. Utredningen visar att bolagets överträdelser av skatte- och avgiftsförfattningarna varit väsentliga (drygt 20 % av lönekostnaden 1991). Det är självfallet inte godtagbart att underlåta anmärkning i revisionsberättelsen med motivering att överträdelserna ändå på annat sätt kommer till skattemyndighetens kännedom. Det är inte bara skattemyndigheten som har intresse av att revisorn fullgör sin lagstadgade rapporteringsskyldighet ifråga om skatter och avgifter. Det kan förutsättas att bolagets samtliga intressenter har sådant intresse. Detta kan endast tillgodoses genom anmärkning i revisionsberättelsen.

Det är sammanfattningsvis RNs bedömning att A-son i flera avseenden åsidosatt sina plikter som revisor.

Med stöd av 23 § andra stycket förordningen om auktorisation och godkännande av revisorer meddelar RN A-son varning.

Ärendet har avgjorts av Revisorsnämndens ordförande Lennart Grufberg samt ledamöterna Siv Björs, Anne-Charlotte Eggwertz, Elisabet Fura-Sandström, Åsa-Pia Järliden, Margit Knutsson, Eva-Britt Nordhall, Per Thorell och Gunnar Widhagen. Vid den slutliga handläggningen har i övrigt närvarit kanslichefen Christer Lefrell samt byrådirektören Gunilla Claesson, föredragande.